

Bibliography

A. Sources

1. Archive Materials

Central Archives of Modern Records

Central Committee of the Polish United Workers' Party

Department of Culture

Department of Propaganda and Agitation

Office of the Presidium of the National Homeland Council

Department of Parliamentary Work

Legal Department

Ministry of Public Administration

Political Division, Social and Political Department

Office of the General Plenipotentiary for the Recovered Territories

Ministry of Information and Propaganda

Minister's Office

Ministry of Art and Culture

Central Museum Administration, Department for Museums and Monuments of the Struggle against Fascism

Department of Artistic Work

Minister's Office

Ministry of Reconstruction

Minister's Office

War Graves Department

Ministry of Labour and Social Care

Department of Social Care

Polish Committee of National Liberation

Presidium

Department of Art and Culture

National Office for Repatriation

General Affairs Department

Presidium Department Press Office

Polish Association of Former Political Prisoners of Nazi Prisons and Concentration Camps

Supreme Court

Office of the Council of Ministers

Presidium Office, 1944-1953

Secretariat of Deputy Prime Minister Władysław Gomułka, 1945-1948

Union of Fighters for Freedom and Democracy

Archives of the Institute of National Remembrance

Archive of Jan Sehn

Polish delegate to the United Nations War Crimes Commission

Headquarters of the Citizens' Militia

Commission for the Investigation of German Crimes in Auschwitz, 1945

Ministry of Art and Culture, Department for Museums and Monuments of

Polish Martyrdom

Supreme National Tribunal

Camps

District Commission for the Investigation of German Crimes in Kraków

District Commission for the Investigation of German Crimes in Lublin

District Commission for the Investigation of German Crimes in Siedlce

Polish Military Mission for the Investigation of War Crimes

District Court in Białystok

District Court in Gdańsk

District Court in Gliwice

District Court in Jelenia Góra

District Court in Kraków

District Court in Radom

District Court in Ostrów Wielkopolski

District Court in Toruń, Local Division in Włocławek

District Court in Trzcianka

District Court in Szczecin

Special Criminal Court in Gdańsk

Special Criminal Court in Lublin

Archives of the Jewish Historical Institute

Central Committee of Jews in Poland

Presidium

Society for the Advancement of Fine Arts

Department of Culture and Propaganda

Central Jewish Historical Commission

Graphics Department

Camps

Archives of the Auschwitz-Birkenau State Museum in Oświęcim

General principles and framework proposals for the Auschwitz Museum, 1946-1947

Materials, Vol. 56 (Minutes of the meetings of the Auschwitz Museum Historical Commission, 1948-1949)

Scenarios of the permanent exhibition at the State Museum at Auschwitz-Birkenau (S/Smoleń/6)

Statements and declarations, Vol. 78, 89a

Photographs from the pre-1955 exhibition

Repository of Records of the Auschwitz-Birkenau State Museum in Oświęcim

Minutes of meetings of the museum staff, 1950

Correspondence, 4 December 1948 to 19 December 1949

Correspondence, 1 October to 11 August 1950

Reports on damage, destruction and theft of exhibits, 1949-1951

Reports and minutes, 1950-1952

Archives of the State Museum at Majdanek**Institutional Archive**

Director

Education Department

Photographs

Collection No. 6, Events in the Museum, 1944-1948

State Archive of the Capital City of Warsaw**Provincial Office**

Social and Political Department

Department of Art and Culture

State Archive of the Capital City of Warsaw (Otwock Branch)**Provincial Office**

Department of Reconstruction

State Archive of the Capital City of Warsaw (Milanówek Branch)**District Court in Warsaw**

Collections of the Karta Centre

Personal account of Stanisława Imiołek, Collections of the Karta Centre, catalogue no. ISFLDP 058

Personal account of Adam Stręk, Karta Centre, catalogue no. ISFLDP 054

Personal account of Józef Szkuta, Karta Centre, catalogue no. MSDP 123

2. Newspapers and Journals

Biuletyn ŻAP

Dziennik Bałtycki

Dziennik Ludowy

Dziennik Polski

Dziennik Rzeszowski

Dziennik Zachodni

Gazeta Ludowa

Głos Bundu

Kuźnica

Nasze Słowo

Odra

Odrodzenie

Opinia

Polska Zbrojna

Przekrój

Robotnik

Tydzień

Tygodnik Powszechny

Wolni Ludzie

Za Wolność i Lud

Życie Literackie

Życie Warszawy

3. Personal Accounts

Interview with Krystyna T., Warsaw, 17 November 2006 (author's own recording)

Interview with Józef S., Warsaw, 10 April 2006 (author's own recording)

4. Published Sources

- Akcja "Wisła". Dokumenty*, compiled by Eugeniusz Misiło, Warszawa 1993
- Andrzejewski Jerzy, "Wielki tydzień" in *Noc i inne opowiadania*, Warszawa 1945
- Andrzejewski Jerzy, *Popiół i diament*, Warszawa 1948 (first edition)
- Andrzejewski Jerzy, *Popiół i diament*, Warszawa 1954 (third edition)
- Andrzejewski Jerzy, *Asche und Diamant*, edited by Andreas Lawaty and Wolfram Schäfer, 1984
- Andrzejewski Jerzy, *Holy Week: A Novel of the Warsaw Ghetto Uprising*, introduction and commentary by Oscar E. Swan, foreword by Jan Gross, Athens, Ohio 2007
- Antyżydowskie wydarzenia kieleckie 4 lipca 1946 roku. Dokumenty i materiały*, edited by Stanisław Meducki and Zenon Wrona, Kielce 1992
- Apitz Bruno, *Nacht unter Wölfen*, Halle/Saale 1958
- Apitz Bruno, *Nacht unter Wölfen*, revised edition, edited by Susanne Handke and Angela Drescher, Berlin 2012
- Auerbach Rachela, "Treblinka" (reportage), Łódź 1947
- Bauminger Róża, *Przy pikrynie i trotylu*, Kraków 1946
- Blumental Nachman, "Obozy niemieckie w Polsce w latach 1939-1945" in *Dokumenty i materiały*, Vol. I (*Obozy*), compiled by Nachman Blumental, Łódź 1946
- Borowski Tadeusz, *This Way for the Gas, Ladies and Gentlemen*, selected and translated by Barbara Vedder, London 1976
- Borowski Tadeusz, *Utwory wybrane*, compiled by Andrzej Werner, Wrocław 1991
- Borowski Tadeusz, "Alicja w krainie czarów" in idem *Utwory wybrane*, compiled and introduced by Andrzej Werner, Wrocław 1991
- Borowski Tadeusz, *Pisma (Proza I)*, compiled by Sławomir Buryła, Kraków 2004
- Borwicz Michał M., *Uniwersytet zbirów*, Kraków 1946
- Brandys Kazimierz, *Samson*, Warszawa 1948
- Broszkiewicz Jerzy, *Oczekiwanie*, Warszawa 1948
- Buczkowski Leopold, *Czarny potok*, Warszawa 1954
- "Cmentarz obozu zagłady narodu żydowskiego w Treblince", *Architektura* 3 (1949)
- Cyprian Tadeusz, Sawicki Jerzy, Siewierski Mieczysław, *Głos ma prokurator...*, Warszawa 1966
- Cyrankiewicz Józef, "O Oświęcimiu walczącym (Głos J. Cyrankiewicz—świadka w procesie Hössa)", *Polska* 11 (1964)
- Der Fall Field. Schlüsselfigur der Schauprozesse in Osteuropa*, edited by Bernd-Rainer Barth and Werner Schweizer, Berlin 2005
- Der "gesäuberte" Antifaschismus. Die SED und die roten Kapos von Buchenwald*, edited by Lutz Niethammer, Berlin 1994

- Dokumenty i materiały*, Vol. I (*Obozy*), compiled by Nachman Blumental, Łódź 1946
- Dokumenty zbrodni i męczeństwa*, edited by Michał Borwicz, Nella Rost and Józef Wulf, Kraków 1945
- Duda-Dziewierz Krystyna, "Kiedy będziemy znali Oświęcim?", *Przegląd Socjologiczny*, Vol. 10 (1948)
- Dzieje Żydów w Polsce 1944-1968. Teksty źródłowe*, compiled by Alina Cała and Helena Datner-Śpiewak, Warszawa 1997
- Friedman Filip, *To jest Oświęcim*, Warszawa 1945
- Friedman Filip, *Zagłada Żydów lwowskich*, Łódź 1945
- Friedman Filip, "Zagłada Żydów polskich w latach 1939-1945", *Biuletyn GKBZNwP*, Vol. 1 (1946)
- Friedman Filip, Hołuj Tadeusz, *Oświęcim*, Warszawa 1946
- Friedman Filip, *This was Oswiecim: the Story of a Murder Camp*, London 1946
- Generalny Plan Wschodni, Zbiór dokumentów, edited by Czesław Madajczyk, Warszawa 1990
- Główna Komisja Badania Zbrodni Niemieckich w Polsce i jej oddziały terenowe w 1945 roku. Wybór dokumentów*, compiled by Mieczysław Motas, Warszawa 1995
- Grosman Vasilij, *Piekło Treblinki. Reportaż literacki*, Katowice 1945
- Grzesiuk Stanisław, *Pięć lat kacetu*, Warszawa 1958
- Hescheles Janina, *Oczyrna dwunastoletniej dziewczyny*, Kraków 1946
- Hołuj Tadeusz, "Temat Oświęcim", *Twórczość 2* (1947)
- Jagielski Stanisław, *Sclavus Saltatus. Wspomnienia lekarza*, Warszawa 1946
- Kermisz Józef, *Powstanie w getcie warszawskim*, Łódź 1946
- Kertész Imre, *Los utracony*, Warszawa 2002
- Kępiński Antoni et al., "Więźniowie funkcyjni w hitlerowskich obozach koncentracyjnych". *Przegląd Lekarski (Oświęcim)*, Year 24, Series II, 1
- Kiedrzyńska Wanda, "Przegląd wspomnień z obozów i więzień hitlerowskich", *Dzieje Najnowsze 1*, fascicles I-IV (1947)
- Kielar Wiesław, *Anus Mundi*, Kraków 1980 (third edition)
- Klukowski Zygmunt, *Zamojszczyzna 1918-1958*, Vol. 1-2, Warszawa 2007
- Klüger Ruth, *Still Alive. A Holocaust Girlhood Remembered*, New York 2003
- Kossak-Szczuczka Zofia, *Z otchłani. Wspomnienia z lagru*, Częstochowa-Poznań 1946
- Janckorońska Karolina, *Wspomnienia wojenne*, Kraków 2003
- Levi Primo, *Survival in Auschwitz: the Nazi Assault on Humanity*, New York 1993
- Lewińska Pelagia, *Oświęcim. Pogarda i triumf człowieka (Rzeczy przeżyte)*, Paris 1946

- Męczeństwo i zagłada Żydów w zapisach literatury polskiej*, compiled by Irena Maciejewska, Warszawa 1988
- “Muzeum Auschwitz-Birkenau: Polska nie zamknęła wystawy rosyjskiej”, *Gazeta Wyborcza* website, 15 June 2007, <http://wiadomosci.gazeta.pl/wiadomosci/1,53600,4035307.html> (text published 3 April 2007)
- Nałkowska Zofia, *Medallions*, Warszawa 1946
- Nałkowska Zofia, *Medallions*, translated and with an introduction by Diana Kuprel, Evanston, Illinois 2000
- Nałkowska Zofia, *Dzienniki 1945-1954*, compiled by Hanna Kirchner, Part I, Warszawa 2000
- Niedyskrecje pocztowe. Korespondencja Tadeusza Borowskiego*, compiled by Tadeusz Drewnowski, Warszawa 2001
- Nogaj Stanisław, *Gusen—pamiętnik dziennikarza*, Katowice–Chorzów 1945
- “Nowy skandal w relacjach polsko-rosyjskich?”, *Gazeta Wyborcza* website, 15 June 2007, <http://wiadomosci.gazeta.pl/wiadomosci/1,74655,4034452.html> (text published 3 April 2007)
- “Obozy zagłady, obozy koncentracyjne i obozy pracy na ziemiach polskich w latach 1939-1945”, compiled by Zofia Czyńska and Bogumił Kupiś, *Biuletyn GKBZNwP*, Vol. 1 (1946)
- “Obóz zagłady w Sobiborze”, compiled by Zdzisław Łukaszewicz, *Biuletyn GKBZNwP*, Vol. 3 (1947)
- “Obóz koncentracyjny Stutthof”, compiled by Zdzisław Łukaszewicz, *Biuletyn GKBZNwP*, Vol. 3 (1947)
- “Obóz koncentracyjny i zagłady Majdanek”, compiled by Zdzisław Łukaszewicz, *Biuletyn GKBZNwP*, Vol. 4 (1948)
- “Obóz zagłady Chełmno”, compiled by Władysław Bednarz, *Biuletyn GKBZNwP*, Vol. 1 (1946)
- “Obóz zagłady w Bełżcu”, compiled by Eugeniusz Szrojt, *Biuletyn GKBZNwP*, Vol. 3 (1947)
- Oz Amos, *A Tale of Love and Darkness*, London 2005
- Państwowe Muzeum na Majdanku w latach 1944-1947. Wybór dokumentów*, edited by Janina Kielboń and Edward Balawejder, Lublin 2004
- Penkalla Adam, “Stosunki polsko-żydowskie w Radomiu (kwiecień 1945–luty 1946)”, *Biuletyn Żydowskiego Instytutu Historycznego* 175-178 (1995/96)
- Powstanie Państwowego Muzeum na Majdanku: wybór dokumentów*, compiled by Czesław Rajca and Anna Wiśniewska, Lublin 1984
- Protokoły z posiedzeń sekretariatu KC PPR 1945-1946*, compiled by Aleksander Kochański, Warszawa 2001
- Rajewski Ludwik, *Oświęcim w systemie RSZA*, Warszawa 1946
- Reder Rudolf, *Bełżec*, Kraków 1946

- “Rosyjski MSZ protestuje przeciwko zamknięciu wystawy”, *Gazeta Wyborcza* website, 15 June 2007, <http://serwisy.gazeta.pl/swiat/1,34248,4036030.html> (text published 3 April 2007)
- Ruch podziemny w ghettach i obozach. Materiały i dokumenty*, compiled by Betti Ajzensztajn, introduction by Michał M. Borwicz, Warszawa–Łódź–Kraków 1946
- Rudnicki Adolf, *Wielkanoc*, Warszawa 1947
- Salvesen Sylvia, *Tilgi—nem glem ikke*, Oslo 1947, Hutchinson 1958
- Sehn Jan, “Obóz Zagłady Oświęcim”, *Biuletyn GKBZNP*, Vol. 1 (1946)
- Seweryna Szmaglewska, *Dymy nad Birkenau*, Warszawa 1945
- Siedem procesów przed Najwyższym Trybunałem Narodowym*, edited by Tadeusz Cyprian and Jerzy Sawicki, Warszawa 1962
- Simonow Konstanty, *Obóz zagłady*, Moskwa 1944
- “Sprawozdania z działalności Referatu dla Spraw Pomocy Ludności Żydowskiej przy Prezydium Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego”, compiled by Michał Szulkin, *Biuletyn ŻIH 1* (1971)
- Tora Pardes Lauder. Księga trzecia Wajikra*, edited and translated by Rabin Sacha Pecaric, Kraków 2005
- Weliczker Leon, *Brygada śmierci (Sonderkommando 1005. Pamiętnik)*, compiled by Rachel Auerbach, Łódź 1946
- Werner Andrzej (interviewed by Joanna Szczęśna), “Borowski i jego Auschwitz”, *Gazeta Wyborcza* (weekend edition), 4-5 August 2008
- Wiernik Jankiel, *Rok w Treblince* (reprint: Coordination Committee, Warsaw 1944), Warszawa 2003
- Willenberg Samuel, *Bunt w Treblince*, Warszawa 2004
- Wokół pogromu kieleckiego*, edited by Łukasz Kamiński and Jan Żaryn, Warszawa 2006
- Wyka Kazimierz, “Gospodarka wyłączona” in idem *Życie na niby*, Warszawa 1959 (second edition)
- Zagłada żydostwa polskiego. Album zdjęć*, compiled and introduced by Gerszon Taffet, Łódź 1945
- Żywulska Krystyna, *Przeżyłam Oświęcim*, Oświęcim 1946

B. Studies

- Adelson Józef, "W Polsce zwanej ludową" in Jerzy Tomaszewski (ed.) *Najnowsze dzieje Żydów w Polsce*, Warszawa 1993
- Akcja Reinhardt. Zagłada Żydów w Generalnym Gubernatorstwie*, edited by Dariusz Libionka, Warszawa 2004
- Aleksiu Natalia, *Dokąd dalej? Ruch syjonistyczny w Polsce (1944-1950)*, Warszawa 2002
- Aleksiu Natalia, "O konstruowaniu historii Żydów polskich" in Marcin Zaremba and Dariusz Stola (eds) *PRL. Trwanie i zmiana*, Warszawa 2003
- Aleksiu Natalia, "Organizing for Justice: Jewish Leadership in Poland and the Trial of the Nazi War Criminals at Nuremberg" in Johannes-Dieter Steinert and Inge Weber-Newth (eds) *Beyond Camps and Forced Labour: Current International Research on Survivors of Nazi Persecution. Proceedings of the International Conference 2006*, Osnabrück 2008
- Aleksiu Natalia, "Reconstructing History and Rescuing Memory: The Central Jewish Historical Commission in Poland, 1944–1947", *Polin* 20 (2008)
- Al'man Il'ja, "Shoah: Gedenken verboten. Der weite Weg vom Sowjettabu zur Erinnerung", *Osteuropa* (Kluften der Erinnerung. Russland und Deutschland 60 Jahre nach dem Krieg) 55, 4-6 (2005)
- Arad Gulie Ne'eman, "Nationalsozialismus und Zweiter Weltkrieg. Berichte zur Geschichte der Erinnerung—USA" in Volkhard Knigge and Norbert Frei (eds) *Verbrechen erinnern. Die Auseinandersetzung mit Holocaust und Völkermord*, München 2002
- Arad Yitzhak, *Belzec, Sobibor, Treblinka. The Operation Reinhard Death Camps*, Indianapolis 1987
- Assmann Aleida, *Erinnerungsräume. Formen und Wandlungen des kulturellen Gedächtnisses*, München 1999
- Assmann Jan, *Das kulturelle Gedächtnis. Schrift, Erinnerung und politische Identität in frühen Hochkulturen*, München 1999
- Assmann Jan, "Pamięć zbiorowa i tożsamość kulturowa", *Borussia* 29 (2003)
- Assorodobraj Nina, "'Żywa historia'. Świadomość historyczna: symptomy i propozycje badawcze", *Studia Socjologiczne* 2, 9 (1963)
- Auschwitz 1940-1945. Węzłowe zagadnienia z dziejów obozu*, edited by Waław Długoborski and Franciszek Piper, Oświęcim 1995
- Auschwitz 1940-1945. Central Issues in the History of the Camp*, edited by Waław Długoborski and Franciszek Piper, Oświęcim 2000
- Bachmann Klaus, *Długi cień Trzeciej Rzeszy. Jak Niemcy zmienili swój charakter narodowy*, Wrocław 2005

- Balawejder Edward, "Kronika Państwowego Muzeum na Majdanku 1944-1994 (ważniejsze wydarzenia)", *Zeszyty Majdanka (50 lat Państwowego Muzeum na Majdanku)*, Vol. 16 (1995)
- Bartoszewski Władysław, *The Convent in Auschwitz*, New York 1991
- Bartyńska-Korczak Halina, Godycki Witold, Gontarz Jan, Sulima Tadeusz, *Historia Okręgu Dolnośląskiego Polskiego Związku Byłych Więźniów Politycznych Hitlerowskich Więzień i Obozów Koncentracyjnych 1946-2002*, Wrocław 2003
- Bełżec—hitlerowski obóz zagłady 1942*, catalogue published by the Council for the Protection of Struggle and Martyrdom Sites and The American Jewish Committee, Warsaw 2003
- Białostocki Jan, "Od heroicznym grobowców do pogrzebu chłopca" in Maria Poprzęcka (ed.) *Ikonografia romantyczna*. Materials of the Symposium of the History of Art Committee of the Polish Academy of Sciences, Nieborów, 26-28 June 1975, Warszawa 1977
- Bibliografia KL Auschwitz za lata 1942-1980*, compiled by Anna Malcówna, Oświęcim 1991
- Bielawski Ryszard, "Po nich ja płaczę", *Słowo Żydowskie* 5-6 (2005)
- Bikont Anna, *My z Jedwabnego*, Warszawa 2004
- Black Peter, "Prosty żołnierz 'akcji Reinhard'. Oddział z Trawniki i eksterminacja polskich Żydów" in Dariusz Libionka (ed.) *Akcja Reinhardt. Zagłada Żydów w Generalnym Gubernatorstwie*, Warszawa 2004
- Blus-Węgrowska Danuta, "Atmosfera pogromowa", *Karta* 18 (1996)
- Błoński Jan, *Biedni Polacy patrzą na Getto*, Kraków 1994
- Błoński Jan, "Auschwitz in den Augen der Polen", *Transodra* 12/13 (1996)
- Borkowicz Jacek, "Wygnańcy i wypędzeni" in Włodzimierz Borodziej and Artur Hajnicz (eds) *Kompleks wypędzenia*, Kraków 1998
- Borodziej Włodzimierz, "Polen und Juden im 20. Jahrhundert. Zum Fortleben von Stereotypen nach dem Holocaust" in Erwin Oberländer (ed.) *Polen nach dem Kommunismus*, Stuttgart 1993
- Borodziej Włodzimierz, "Erinnerung an den Zweiten Weltkrieg 50 Jahre später" in Ewa Kobylińska and Andreas Lavaty (eds) *Erinnern, vergessen, verdrängen: polnische und deutsche Erfahrungen*, Wiesbaden 1998
- Borodziej Włodzimierz, "Sprawa polska i przemieszczenia ludności w czasie II wojny światowej" in Włodzimierz Borodziej and Hans Lemberg (eds) *Niemcy w Polsce 1945-1950. Wybór dokumentów*, Vol. 1, Warszawa 2000
- Borodziej Włodzimierz, "'Hitleristische Verbrechen'. Die Ahndung deutscher Kriegs- und Besatzungsverbrechen in Polen" in Norbert Frei (ed.) *Transnationale Vergangenheitspolitik. Der Umgang mit deutschen Kriegsverbrechen in Europa nach dem Zweiten Weltkrieg*, Göttingen 2006

- Bömelburg Hans-Jürgen, "Der Kollaborationsvorwurf in der polnischen und jüdischen Öffentlichkeit nach 1945—das Beispiel Michał Weichert" in Joachim Tauber (ed.) *"Kollaboration" in Nordosteuropa. Erscheinungsformen und Deutungen im 20. Jahrhundert*, Wiesbaden 2006
- Brandt Susanne, "The Memory Makers: Museums and Exhibitions of the First World War", *History & Memory* 1 (1995)
- Brink Cornelia, *Ikonen der Vernichtung. Öffentlicher Gebrauch von Fotografien aus nationalsozialistischen Konzentrationslagern nach 1945*, Berlin 1998
- Brink Cornelia, "Auschwitz in der Paulskirche". *Erinnerungspolitik in Fotoausstellungen der sechziger Jahre*, Marburg 2000
- Burke Peter, "History as Social Memory" in T. Butler (ed.) *History, Culture and the Mind*, Oxford 1989
- Buryła Sławomir, *Prawda mitu i literatury. O pisarstwie Tadeusza Borowskiego i Leopolda Kruczkowskiego*, Kraków 2003
- Cała Alina, *Wizerunek Żyda w polskiej kulturze ludowej*, Warszawa 2005 (Vol. 1: 1987)
- Cała Alina, "Kształtowanie się polskiej i żydowskiej wizji martyrologicznej po II wojnie światowej", *Przegląd Socjologiczny* 49, 2 (2000)
- Chiari Bernhard, Maier Robert, "Weissrussland. Volkskrieg und Heldenstädte: Zum Mythos des Großen Vaterländischen Krieges in Weißrußland" in Monika Flake (ed.) *Mythen der Nationen. 1945—Arena der Erinnerung*, companion volume to the second exhibition at the German Historical Museum, 4 October 2004 to 27 February 2005, Berlin 2004
- Cichopek Anna, *Pogrom Żydów w Krakowie: 11 sierpnia 1945*, Warszawa 2000
- Ciechanowski Konrad et al., *Stutthof. Hitlerowski obóz koncentracyjny*, Warszawa 1988
- Coombes E. Annie, *History after Apartheid, Visual Culture and Public Memory in a Democratic South Africa*, Durham, NC—London 2003
- Cyra Adam, *Ochotnik do Auschwitz. Witold Pilecki (1901-1948)*, Oświęcim 2000
- Czarnowski Stefan, "Ludzie zbędni w służbie przemocy" in idem *Dzieła*, Vol. 2, Warszawa 1956
- Dawidowicz Lucy S., *The Holocaust and the Historians*, Cambridge, Mass 1981
- Deutsche Erinnerungsorte*, edited by Etienne François and Hagen Schulze, Vol. 1, München 2001
- Die Geschichte der Gedenkstätte Buchenwald. Begleitheft zur Dauerausstellung*, Weimar—Buchenwald 1999
- Die polnische Heimatarmee. Geschichte und Mythos der Armia Krajowa seit dem Zweiten Weltkrieg*, edited by Bernard Chiari and Jerzy Kochanowski, München 2003

- Dmitrów Edmund, *Niemcy i okupacja hitlerowska w oczach Polaków. Poglądy i opinie z lat 1945-1948*, Warszawa 1987
- Dmitrów Edmund, "Pamięć i zapomnienie w stosunkach polsko-niemieckich", *Przegląd Zachodni* 1 (2000)
- Dmitrów Edmund, "Nationalsozialismus und Zweiter Weltkrieg. Berichte zur Geschichte der Erinnerung. Polen" in Volkhard Knigge and Norbert Frei (eds) *Verbrechen erinnern. Die Auseinandersetzung mit Holocaust und Völkermord*, München 2002
- Dobroszycki Lucjan, *Survivors of the Holocaust in Poland. A Portrait Based on Jewish Community Records 1944-1947*, New York-London 1994
- Drewnowski Tadeusz, *Ucieczka z kamiennego świata (O Tadeuszu Borowskim)*, Warszawa 1972
- Drozd Roman, *Droga na zachód. Osadnictwo ludności ukraińskiej na ziemiach zachodnich i północnych Polski w ramach akcji "Wisła"*, Warszawa 1997
- Dunin-Wąsowicz Krzysztof, *Ruch oporu w hitlerowskich obozach koncentracyjnych 1933-1945*, Warszawa 1979
- Dwork Debórah, van Pelt Robert-Jan, *Auschwitz von 1270 bis heute*, München 2000
- Dziadosz Edward, Gryń Edward, "Kronika Państwowego Muzeum na Majdanku w latach 1955-1963", *Zeszyty Majdanka*, Vol. 1 (1965)
- Eberhardt Adam, Gniazdowski Mateusz, Jaskułowski Tytus, Krzysztofowicz Maciej, "Szkody wyrządzone Polsce podczas II wojny światowej przez agresora niemieckiego. Historia dociekań i szacunków" in Witold M. Góralski (ed.) *Problem reparacji, odszkodowań i świadczeń w stosunkach polsko-niemieckich 1944-2004*, Vol. 1, Warszawa 2004
- Eberle Annette, "Häftlingskategorien und Kennzeichnung" in Wolfgang Benz and Barbara Diestel (eds) *Der Ort des Terrors. Geschichte der nationalsozialistischen Konzentrationslager*, München 2005
- Encyclopedia of the Holocaust*, edited by Israel Gutman, New York-London 1990
- Engel David, "The Reconstruction of Jewish Communal Institutions in Postwar Poland: Central Committee of Polish Jews 1944-1946", *East European Politics and Societies* 10, 1 (1996)
- Engel David, "Patterns of Anti-Jewish Violence in Poland, 1944-1946", *Yad Vashem Studies* 26 (1998)
- Engelhardt Isabelle, *A Topography of Memory. Representations of the Holocaust at Dachau and Buchenwald in Comparison with Auschwitz*, Yad Vashem-Washington DC-Brussels 2002
- Engelking Barbara, *Zagłada i pamięć. Doświadczenie Holocaustu i jego konsekwencje opisane na podstawie relacji autobiograficznych*, Warszawa 1994

- Engelking Barbara, „*Jest taki piękny słoneczny dzień...*” *Losy Żydów szukających pomocy na wsi polskiej 1942-1945*, Warszawa 2011
- Erlil Asrtid, *Kollektives Gedächtnis und Erinnerungskulturen. Eine Einführung*, Stuttgart–Weimar 2005
- Eschebach Insa, “Zur Formensprache der Totenehrung. Ravensbrück in der frühen Nachkriegszeit” in Insa Eschebach, Sigrid Jacobeit and Susanne Lawrence (eds) *Die Sprache des Gedenkens. Zur Geschichte der Gedenkstätte Ravensbrück 1945-1995*, Berlin 1999
- Eschebach Insa, *Öffentliches Gedenken. Die deutschen Erinnerungskulturen seit der Weimarer Republik*, Frankfurt/Main–New York 2005
- Finder Gabriel N., “Proces Szepsła Rotholca a polityka kary w następstwie Zagłady”, *Zagłada Żydów. Studia i materiały* 2 (2006)
- Flake Monika, Schmiegel Ulrike, “Deutsche Demokratische Republik. Aus dem Dunkel zu den Sternen: Ein Staat im Geiste des Antifaschismus” in Monika Flake (ed.) *Mythen der Nationen. 1945—Arena der Erinnerung*, companion volume to the exhibition at the German Historical Museum, 4 October 2004 to 27 February 2005, Vol. 2, Berlin 2004
- Fox Thomas C., “The Holocaust under Communism” in Dan Stone (ed.) *The Historiography of the Holocaust*, Hampshire–New York 2004
- Friedländer Saul, “Memory of the Shoah in Israel. Symbols, Rituals, and Ideological Polarization” in James E. Young (ed.) *The Art of Memory. Holocaust Memorials in History*, Munich–New York 1994
- Friedrich Klaus-Peter, *Der nationalsozialistische Judenmord in polnischen Augen. Einstellungen in der polnischen Presse 1942-1946/47* (PhD), University of Cologne 2002, published online: <http://kups.ub.uni-koeln.de/952/> (10 March 2013)
- Friedrich Klaus-Peter, “Die ‘Legitimierung’ Volkspolens durch den polnischen Opferstatus. Zur kommunistischen Machtübernahme in Polen am Ende des Zweiten Weltkriegs”, *Zeitschrift für Ostmitteleuropa-Forschung* 52, 1 (2003)
- Friedrich Klaus-Peter, “‘Die Mehrheit der im Lager zu Tode Gequälten waren Katholiken...’ Frühe Bestrebungen für eine ‘Katholisierung’ des ehemaligen NS-Lagers Auschwitz”, *Zeitschrift für Ostmitteleuropa-Forschung* 54, 2 (2005)
- Friszke Andrzej, *Polska: Losy państwa i narodu 1939-1989*, Warszawa 2003
- Garliński Józef, *Fighting Auschwitz: the resistance movement in the concentration camp*, Alexandria, Va. 1993
- Gebert Konstanty, “The Dialectics of Memory in Poland. Holocaust Memorials in Warsaw” in James E. Young (ed.) *The Art of Memory. Holocaust Memorials in History*, Munich–New York 1994
- Gitelman Zvi, “History, Memory and Politics: The Holocaust in the Soviet Union”, *Holocaust and Genocide Studies* 5, 1 (1990)

- Gitelman Zvi, "The Soviet Politics of the Holocaust" in James E. Young (ed.) *The Art of Memory. Holocaust Memorials in History*, Munich–New York 1994
- Glińska Alicja, "Z badań nad moralnością więźniów Oświęcimia", *Zeszyty Lekarskie (Oświęcim)*, Year 23, Series II, 1 (1967)
- Głuchowski Piotr, Kowalski Marcin, "Gorączka złota w Treblince", *Gazeta Wyborcza* ("Duży Format"), 1 January 2008
- Gniazdowski Mateusz, "Damages Inflicted on Poland by the Germans During the Second World War: an Outline of Research and Estimates" in Witold M. Góralski (ed.) *Polish-German Relations and the Effects of the Second World War*, Warsaw 2006
- Górny Alfred, "Z historii Rady" in *Pamięć wiecznie żywa. 40 lat działalności Rady Ochrony Pomników Walki i Męczeństwa*, Warszawa 1988
- Jan Grabowski, *Judenjagt. Polowanie na Żydów 1942-1945. Studium dziejów pewnego powiatu*, Warszawa 2011
- Grabski August, *Żydowski ruch kombatancki w Polsce w latach 1944-1949*, Warszawa 2002
- Grabski August, *Działalność komunistów wśród Żydów w Polsce (1944-1949)*, Warszawa 2004
- Grabski August, "Krew brata twego głośno woła ku mnie z ziemi". Review of Jan T. Gross, *Fear. Anti-Semitism in Poland after Auschwitz. An Essay in Historical Interpretation* (New York 2006), *Kwartalnik Historii Żydów* 3 (2006)
- Grajek Stefan, *Po wojnie i co dalej. Żydzi w Polsce w latach 1945-1949*, Warszawa 2003
- Groehler Olaf, "Verfolgten- und Opfergruppen im Spannungsfeld der politischen Auseinandersetzungen in der Sowjetischen Besatzungszone und in der Deutschen Demokratischen Republik" in Jürgen Danyel (ed.) *Die geteilte Vergangenheit. Zum Umgang mit Nationalsozialismus und Widerstand in beiden deutschen Staaten*, Berlin 1995
- Gross Jan Tomasz, *Upiorna dekada. Trzy eseje o stereotypach na temat Żydów, Polaków, Niemców i komunistów 1939-1945*, Kraków 1998
- Gross Jan Tomasz, *Sąsiedzi. Historia zagłady żydowskiego miasteczka*, Sejny 2000
- Gross Jan Tomasz, *Neighbors. The Destruction of the Jewish Community in Jedwabne, Poland*, Princeton 2001
- Gross Jan Tomasz, "Poduszka pani Marx", *Tygodnik Powszechny*, 11 February 2001
- Gross Jan Tomasz, "Wyjaśniam, że krew na moim ubraniu...", *Tygodnik Powszechny*, 9 July 2006
- Gross Jan Tomasz, *Fear. Anti-Semitism in Poland after Auschwitz. An Essay in Historical Interpretation*, New York 2006

- Gross Jan Tomasz, *Strach. Antysemityzm w Polsce tuż po wojnie. Historia moralnej zapaści*, Kraków 2008
- Gross Jan Tomasz, Grudzińska-Gross Irena, *Golden Harvest. Events at the Periphery of the Holocaust*, New York 2012
- Grzebiuk-Olszewska Irena, *Polska rzeźba pomnikowa*, Warszawa 1995
- Grzebiuk-Olszewska Irena, "Konkursy na pomniki: Oświęcimski i Bohaterów Warszawy jako przykład kontrowersji między twórcą a odbiorcą" in *Sztuka Polska po 1945 roku*. Materials from a conference of art historians, Warszawa 1987
- Gumkowski Janusz, Kułakowski Tadeusz, *Zbrodniarze hitlerowscy przed Najwyższym Trybunałem Narodowym*, Warszawa 1967 (third edition)
- Halbwachs Maurice, *Spoleczne ramy pamięci*, Warszawa 1969
- Hałagida Igor, *Ukraińcy na zachodnich i północnych ziemiach Polski 1947-1957*, Warszawa 2003
- Hansel Detlef, Reuter Elke, *Das kurze Leben der VVN von 1947 bis 1953. Die Geschichte der Verfolgten des Naziregimes in der sowjetischen Besatzungszone und in der DDR*, Berlin 1997
- Hartewig Karin, "Wolf unter Wölfen? Die prekäre Macht der kommunistischen Kapos im Konzentrationslager Buchenwald" in Ulrich Herbert, Karin Orth and Christoph Dickmann (eds) *Die nationalsozialistischen Konzentrationslager. Entwicklung und Struktur*, Vol. 2, Göttingen 1998
- Heike Imtraud, Strebel Bernhard, "Häftlingsselbstverwaltung und Funktionshäftlinge im Konzentrationslager Ravensbrück" in C. Fuellberg-Stolberg et al. (eds) *Frauen in Konzentrationslagern Bergen-Belsen und Ravensbrück*, Bremen 1994
- Herbert Ulrich, "Zweierlei Bewältigung" in idem *Arbeit, Volkstum, Weltanschauung*, Frankfurt/Main 1995
- Huener Jonathan, "Geneza Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau i jego koncepcja. Lata 1945-1947", *Zeszyty Oświęcimskie* 23 (2002)
- Huener Jonathan, *Auschwitz, Poland and the Politics of Commemoration 1945-1979*, Ohio 2004
- Iggers Wilma, "Tschechoslowakei/Tschechien. Das verlorene Paradies" in Monika Flake (ed.) *Mythen der Nationen. 1945—Arena der Erinnerung*, companion volume to the exhibition at the German Historical Museum, 4 October 2004 to 27 February 2005, Vol. 2, Berlin 2004
- Iwaszko Emeryka, "Wystawy Państwowego Muzeum w Oświęcimiu w latach 1945-1973", *Muzea Walki* 8 (1975)
- Jarosiński Zbigniew, "Powstanie Warszawskie w powojennej literaturze pięknej" in Zygmunt Mańkowski and Jerzy Świech (eds) *Powstanie Warszawskie w historiografii i literaturze: 1944-1994*, Lublin 1996

- Jaworska Janina, "Nie wszystkim umrę..." *Twórczość plastyczna Polaków w hitlerowskich więzieniach i obozach koncentracyjnych 1939-1945*, Warsaw 1975
- Jazdon Mikołaj, "Ograniczony punkt widzenia—filmowy obraz powstania w getcie warszawskim", *Kwartalnik Historii Żydów* 2 (2004)
- Jedlicki Jerzy, "Dzieje doświadczone i dzieje zaświadczone" in Zofia Stefanowska and Janusz Sławiński (eds) *Dzieło literackie jako źródło historyczne*, Warszawa 1978
- "Jedziemy na jednym wózku", interview with Maria Orwid conducted by Katarzyna Zimmerer and Krzysztof Szwejca, *Tygodnik Powszechny* (Books supplement), 26 February 2006
- Jeismann Michael, Westheider Rolf "Wofür stirbt der Bürger. Nationaler Totenkult und Staatsbürgertum in Deutschland und Frankreich seit der Französischen Revolution" in Reinhard Kosellek and Michael Jeismann (eds) *Der politische Totenkult. Kriegsdenkmäler in der Moderne*, München 1994
- Kämpfer Frank, "Vom Massengrab zum Heroenhügel. Akkulturationsfunktionen sowjetischer Kriegsdenkmäler" in Reinhardt Kosellek and Michael Jeismann (eds) *Der politische Totenkult. Kriegsdenkmäler in der Moderne*, München 1994
- Kaplan Karel, Svátek František "Politische Säuberungen in der KPČ" in Hermann Weber and Ulrich Mähler (eds) *Terror. Stalinistische Parteisäuberungen 1936-1953*, München-Wien-Zürich 2001
- Kapralski Sławomir, "Oświęcim: Konflikt pamięci czy kryzys tożsamości?", *Przegląd Socjologiczny*, Vol. 49, 2 (2000)
- Każmierska Kaja, *Doświadczenia wojenne Polaków a kształtowanie się tożsamości etnicznej. Analiza narracji kresowych*, Warszawa 1999
- Każmierska Kaja, "Soziales und biographisches Gedächtnis: Das Bild des Zweiten Weltkrieges in den Erzählungen polnischer Zeitzeugen" in Stefan Troebst and Krzysztof Ruchniewicz (eds) *Diktaturbewältigung und nationale Selbstvergewisserung. Geschichtskulturen in Polen und Spanien im Vergleich*, Wrocław 2004
- Kempisty Czesław, "Stan zdrowia byłych więźniów ze środowiska wrocławskiego", *Zeszyty Lekarskie (Oświęcim)*, Year 23, Series II, 1 (1967)
- Kersten Krystyna, *Repatriacja ludności polskiej po II wojnie światowej (Studium historyczne)*, Wrocław 1974
- Kersten Krystyna, *Narodziny systemu władzy. Polska 1943-1948*, Poznań 1990
- Kersten Krystyna, "Pogrom Żydów w Kielcach" in idem *Żydzi, Polacy, komunizm—anatomia półprawd*, Warszawa 1992
- Kersten Krystyna, "Żydzi—władza komunistów" in idem *Polacy, Żydzi, komunizm—anatomia półprawd*, Warszawa 1992

- Kersten Krystyna, "Szacunek strat osobowych w Polsce Wschodniej", *Dzieje Najnowsze* 26, 2 (1994)
- Kępiński Antoni, *Refleksje oświęcimskie*, compiled and introduced by Zdzisław Ryn, Kraków 2005
- Klein Emma, *The Battle for Auschwitz. Catholic-Jewish Relations Under Strain*, London-Portland 2001
- Klein Nina, *Die polnische Erinnerung an Auschwitz am Beispiel des Staatlichen Museums Auschwitz-Birkenau*, Konstanz 1999
- Klier John, "The Holocaust and the Soviet Union" in Dan Stone (ed.) *The History of the Holocaust*, Hampshire-New York 2004
- Knigge Volkhard, "Opfer, Tat, Aufstieg. Vom Konzentrationslager Buchenwald zur Nationalen Mahn- und Gedenkstätte der DDR" in Volkhard Knigge, Jürgen Maria Pietsch and Thomas A. Seidel (eds) *Versteinertes Gedenken. Das Buchenwald Mahnmahl von 1958*, edited on request of the Buchenwald and Mittelbau-Dora Memorials Foundation and the Board of Trustees of the Schloß Ettersberg Foundation 1997
- Knigge Volkhard, "Buchenwald" in Detlef Hoffmann (ed.) *Das Gedächtnis der Dinge. KZ-Relikte und KZ-Denkmäler 1945-1995*, Frankfurt/Main-New York 1998
- Knigge Volkhard, Lüttgenau Rikola-Gunner, Ritscher Bodo, Stein Harry, *Konzentrationslager Buchenwald 1937-1945. Speziallager Nr. 2 1945-1950. Zwei Lager an einem Ort—Geschichte und Erinnerungskonstruktion*, Weimar-Buchenwald 1998
- Kobierska-Motas Elżbieta, *Ekstradycja przestępców wojennych do Polski z czterech stref okupacyjnych Niemiec 1946-1950*, Warszawa 1991-1992
- Kogon Eugen, *Der SS-Staat. Das System der deutschen Konzentrationslager*, München 1998
- Konradova Natali'ja, Ryleva Anna, "Helden und Opfer. Denkmäler in Russland und Deutschland", *Osteuropa* (Kluffen der Erinnerung. Russland und Deutschland 60 Jahre nach dem Krieg), 55, 4-6 (2005)
- Konzentrationslager Buchenwald 1937-1945. Begleitband zur ständigen historischen Ausstellung*, edited by Harry Stein, Buchenwald Memorial 2000
- Koonz Claudia, "Germany's Buchenwald. Whose Shrine? Whose Memory?" in James E. Young (ed.) *The Art of Memory. Holocaust Memorials in History*, Munich-New York 1994
- Kopka Bogusław, *Obozy pracy w Polsce 1944-1950. Przewodnik encyklopedyczny*, Warszawa 2002

- Kosmala Beate, "Polen. Lange Schatten der Erinnerung: Der Zweite Weltkrieg im kollektiven Gedächtnis" in Monika Flake (ed.) *Mythen der Nationen. 1945—Arena der Erinnerung*, companion volume to the exhibition at the German Historical Museum, 4 October 2004 to 27 February 2005, Vol. 2, Berlin 2004
- Koźmińska-Frejłak Ewa, Krzemiński Ireneusz, "Stosunek społeczeństwa polskiego do Zagłady Żydów" in Ireneusz Krzemiński (ed.) *Czy Polacy są antysemitami? Wyniki badania sondażowego*, Warszawa 1996
- Koźmińska-Frejłak Ewa, "Świadczenie Zagłady—Holocaust jako zbiorowe doświadczenie Polaków", *Przegląd Socjologiczny*, Vol. 49, 2 (2000)
- Krajewski Stanisław, "Żydowski komunizm—problem dla Żydów?" in idem *Żydzi, judaizm, Polska*, Warszawa 1997
- Krajewski Stanisław, "Żydowskie teologie zagłady" in idem, *Żydzi, judaizm, Polska*, Warszawa 1997
- Krakowski Shmuel, "Zarys dziejów obozu w Chełmnie nad Nerem" in Shmuel (Stefan) Krakowski and Łucja Pawlicka Nowak (eds), *Mówią świadkowie Chełmna*, Konin—Łódź 2004
- Kranz Tomasz, Wiśnioch Maria, "Działalność oświatowa Państwowego Muzeum na Majdanku", *Zeszyty Majdanka*, Vol. 16 (1995)
- Kranz Tomasz, "Muzea—miejsca pamięci w wymiarze społeczno-politycznym", *Przeszłość i Pamięć* 3 (1998)
- Kranz Tomasz, *Edukacja historyczna w miejscach pamięci*, Lublin 2000
- Kranz Tomasz, "Ewidencja zgonów i śmiertelności więźniów KL Lublin", *Zeszyty Majdanka*, Vol. 23 (2005)
- Kranz Tomasz, "Muzea w byłych obozach w Polsce jako forma instytucjonalizacji pamięci", *Lambinowicki Rocznik Muzealny*, Vol. 26 (2006)
- Krasnodębski Zdzisław, "Generationswandel und kollektives Gedächtnis in Polen" in Ewa Kobylińska and Andreas Lavaty (eds) *Erinnern, vergessen, verdrängen: polnische und deutsche Erfahrungen*, Wiesbaden 1998
- Kubicki Leszek, *Zbrodnie wojenne w świetle prawa polskiego*, Warszawa 1963
- Kucia Marek, *Auschwitz jako fakt społeczny*, Kraków 2005
- Kula Marcin, "Pamięć o historii uwikłana w jej bieg", *Przegląd Socjologiczny*, Vol. 49, 2 (2000)
- Kula Marcin, *Nośniki pamięci historycznej*, Warszawa 2002
- Kulesza Dariusz, *Dwie prawdy. Zofia Kossak-Szczucka i Tadeusz Borowski wobec obrazu wojny w polskiej prozie lat 1944-1948*, Białystok 2006
- Kuwałek Robert, *Obóz zagłady w Bełżcu*, Lublin—Bełżec 2005
- Lagrou Pieter, *The Legacy of Nazi Occupation. Patriotic Memory and National Recovery in Western Europe, 1945-1965*, Cambridge 2000

- Lagrou Pieter, "Nationalsozialismus und Zweiter Weltkrieg. Berichte zur Geschichte der Erinnerung. Frankreich" in Volkhard Knigge and Norbert Frei (eds) *Verbrechen erinnern. Die Auseinandersetzung mit Holocaust und Völkermord*, München 2002
- Lechandro Jacek, *Zburzyć i zaorać? Idea założenia Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau w świadectwach prasy polskiej w latach 1945-1948*, Oświęcim 2007
- Leo Anette, "'Nackt unter Wölfen'. Mythos und Realität", *Dachauer Heften* 22 (2006)
- Leociak Jacek, "Zraniona pamięć. Rocznica powstania w getcie warszawskim w prasie polskiej 1944-1989" in A. Brodzka-Wald, D. Krawczyńska and J. Leociak (eds) *Literatura polska wobec zagłady*, Warszawa 2000
- Les lieux de mémoire*, under the direction of Pierre Nora, Vol. 1-3, Paris 1984-1992
- Levi Primo, *The Drowned and the Saved*, New York 1989
- Libionka Dariusz, "Antysemityzm i zagłada na łamach prasy w Polsce w latach 1945-1946" in Michał Głowiński et al. (eds) *Polska 1944/45-1989. Studia i materiały*, Vol. 2, Warszawa 1996
- Literatura polska wobec zagłady*, edited by A. Brodzka-Wald, D. Krawczyńska and J. Leociak, Warszawa 2000
- Lurker Manfred, *Słownik obrazów i symboli biblijnych*, Poznań 1989
- Lustiger Arno, *Czerwona księga. Stalin i Żydzi*, Warszawa 2004
- Łuczak Czesław, "Szanse i trudności bilansu demograficznego Polski w latach 1939-1945", *Dzieje Najnowsze*, Vol. 26, 2 (1994)
- Mach Zdzisław, "Czym jest Auschwitz dla Polaków?" in Detlef Hoffmann et al. (eds) *Representations of Auschwitz: 50 years of Photographs, Paintings and Graphics*, Oświęcim 1995
- Madajczyk Czesław, *Polityka III Rzeszy w okupowanej Polsce*, Warszawa 1970
- Marcuse Harold, *Legacies of Dachau. The Uses and Abuses of a Concentration Camp, 1933-2001*, Cambridge 2001
- Marszałek Józef, *Majdanek—obóz koncentracyjny w Lublinie*, Warszawa 1987
- Marszałek Józef, "Stan badań nad stratami osobowymi ludności żydowskiej Polski oraz nad liczbą ofiar obozów zagłady w okupowanej Polsce", *Dzieje Najnowsze*, Vol. 26, 2 (1994)
- Marszałek Józef, "Bilanse II wojny światowej" in Zygmunt Mańkowski (ed.) *Druga wojna światowa. Osądy, bilanse, refleksje*, Lublin 1996
- Mazur Zbigniew, "Wpływ paradygmatu klasy na obraz Niemiec w podręcznikach szkolnych do nauczania historii" in Anna Wolff-Powęska (ed.) *Polacy wobec Niemców. Z dziejów kultury politycznej Polski 1945-1989*, Poznań 1993

- Mazur Zbigniew, "Upamiętnienie w latach 1945-1948 ofiar niemieckiej okupacji", *Przegląd Zachodni* 4 (2004)
- Mazurkiewicz Tomasz, "Der Kampf um die Erinnerung. Denkmäler der Heimarmee in Warschau seit 1945" in Bernard Chiari and Jerzy Kochanowski (eds) *Die polnische Heimarmee. Geschichte und Mythos der Armia Krajowa seit dem Zweiten Weltkrieg*, München 2003
- Melchior Małgorzata, *Zagłada a tożsamość. Polscy Żydzi ocaleni "na aryjskich papierach"*. *Analiza doświadczenia biograficznego*, Warszawa 2004
- Melchior Małgorzata, "Zagrożenie eksterminacją w doświadczeniu biograficznym ocalonych z Holocaustu", *Przegląd Socjologiczny*, Vol. 49, 2 (2000)
- Memory Offended*, edited by Carol Ritter and John K. Roth, New York 1991
- Mensfeld Jarko, *Pamięć przez słowa. Działalność wydawnicza Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu w latach 1957-2004*, work written as part of the post-graduate Museum Studies programme organised by the Jagiellonian University's Institute of Ethnology, Oświęcim 2004 (www.auschwitz.org.pl/new/pdf/pamiec.pdf)
- Michlic-Coren Joanna, "The Holocaust and its Aftermath as Perceived in Poland: Voices of Polish Intellectuals 1945-1947" in David Bankier (ed.) *The Jews are Coming Back: The Return of the Jews to their Countries of Origin after WW II*, New York 2004
- Michlic-Coren Joanna, "Anti-Jewish Violence in Poland 1918-1939 and 1945-1947", *Polin* 13 (2000)
- Merridale Catherine, *Night of Stone. Death and Memory in Russia*, London 2000
- Merridale Catherine, "War, Death, and Remembrance in Soviet Russia" in Jay Winter and Emmanuel Sivan (eds) *War and Remembrance in the Twentieth Century*, Cambridge 2000
- Molisak Alina, Sekuła Aleksandra, "Wątki biblijne w literaturze o Zagładzie. Wybrane przykłady" in Michał Głowiński et al. (eds) *Stosowność i forma, Jak opowiadać o Zagładzie?*, Kraków 2005
- Motyka Grzegorz, "Od Wołynia do akcji 'Wisła'", *Więź* 3 (1998)
- Motyka Grzegorz, "Konflikt polsko-ukraiński w latach 1943-1948. Aktualny stan badań", *Warszawskie Zeszyty Ukrainoznawcze* 8-9 (1999)
- Motyka Grzegorz, *Tak było w Bieszczadach. Walki polsko-ukraińskie 1943-1948*, Warszawa 1999
- Mróz Lech, "Niepamięć nie jest zapomnieniem. Cyganie-Romowie a Holocaust", *Przegląd Socjologiczny*, Vol. 49, 2 (2000)
- Musiał Bogdan, "NS-Kriegsverbrecher vor polnischen Gerichten", *Vierteljahrszeitschrift für Zeitgeschichte* 47, 1 (1999)

- Müller Christine, “Die Darstellung des Konzentrations- und Vernichtungslagers Auschwitz-Birkenau in Andrzej Munks “Pasażerka” und Wanda Jakubowskas ‘Ostatni Etap’” in Wojciech Lenarczyk, Andreas Mix, Johannes Schwartz and Veronika Springmann (eds) *KZ-Verbrechen. Beiträge zur Geschichte der nationalsozialistischen Konzentrationslager und ihrer Erinnerung*, Berlin 2007
- Mythen der Nationen. 1945—Arena der Erinnerung*, companion volume to the exhibition at the German Historical Museum, 4 October 2004 to 27 February 2005, Vol. 2, edited by Monika Flake, Berlin 2004
- Národní hřbitov v Terezíně*, Pardubice 1990
- Neumann Anette, “Funktionshaeflinge im Frauenkonzentrationslager Ravensbrück” in Werner Röhr and Brigitte Berlekamp (eds) *Tod oder Überleben? Neue Forschungen zur Geschichte des Konzentrationslagers Ravensbrück. Bulletin für Faschismus- und Weltkriegsforschung*, Berlin 2001
- zur Nieden Susanne, “...für das Ansehen der Opfer des Faschismus nicht tragbar’. Auseinandersetzungen um den Verfolgtenstatus von Minna R., Blockälteste im KZ Ravensbrück” in Inse Eschebach, Sigrid Jacobeit and Susanne Laurence (eds) *Die Sprache des Gedenkens. Zur Geschichte der Gedenkstätte Ravensbrück 1945-1995*, Berlin 1999
- Niethammer Lutz, *Kollektive Identität. Heimliche Quellen einer unheimlichen Konjunktur*, Hamburg 2000
- Nitsch Andrzej Leonard, *Leksykon Architektów i Budowniczych Polaków oraz cudzoziemców w Polsce działających*, unpublished work in the library collections of the Polish Association of Architects, Warsaw
- Nora Pierre, *Zwischen Geschichte und Gedächtnis*, Frankfurt/Main 1998
- Novick Peter, *The Holocaust in American Life*, Boston–New York 1999
- Novick Peter, “Holocaust Memory in America” in James E. Young (ed.) *The Art of Memory. Holocaust Memorials in History*, Munich–New York 1994
- Obozy hitlerowskie na ziemiach polskich 1939-1945. Informator encyklopedyczny*, Warszawa 1979
- Orth Karin, *Das System der Nationalsozialistischen Konzentrationslager. Eine politische Organisationsgeschichte*, Hamburg 1999
- Orwid Maria, *Przeżyć... I co dalej?* Interviews conducted by Katarzyna Zimmerer and Krzysztof Szwejca, Kraków 2006
- Osekowski Czesław, *Spółeczeństwo Polski zachodniej i północnej w latach 1945-1956*, Zielona Góra 1994
- Overesch Manfred, *Buchenwald und die DDR oder die Suche nach Selbstlegitimation*, Göttingen 1995
- Paczkowski Andrzej, “Żydzi w UB. Próba weryfikacji stereotypu” in Tomasz Szarota (ed.) *Komunizm—ideologia, system, ludzie*, Warszawa 2001

- Pamięć wiecznie żywa. Czterdzieści lat Rady Ochrony Pomników Walki i Męczeństwa*, Warszawa 1998
- Panas Władysław, "Shoah w literaturze polskiej" in Jerzy Święda (ed.) *Świadectwa i powroty nieludzkiego czasu. Materiały z konferencji naukowej poświęconej martyrologii lat II wojny światowej w literaturze*, Lublin 1990
- Panas Władysław, *Pismo i rana. Szkice o problematyce żydowskiej w literaturze polskiej*, Lublin 1996
- Pasek Andrzej, *Przestępstwa okupacyjne w polskim prawie karnym z lat 1944-1956*, Wrocław 2002
- Pawelczyńska Anna, *Wartości a przemoc. Zarys socjologicznej problematyki Oświęcimia*, Warszawa 1973
- Perz Bertrand, "Nationalsozialismus und Zweiter Weltkrieg. Berichte zur Geschichte der Erinnerung. Österreich" in Volkhard Knigge and Norbert Frei (eds) *Verbrechen erinnern. Die Auseinandersetzung mit Holocaust und Völkermord*, München 2002
- Perz Bertrand, *Die KZ-Gedenkstätte Mauthausen 1945 bis zur Gegenwart*, Innsbruck 2006
- Piątkowska Renata, "Konkursy na plakat rozpisane z okazji 4. i 5. rocznicy powstania w getcie warszawskim", *Kwartalnik Historii Żydów* 2 (2004)
- Piper Franciszek, *Ilu ludzi zginęło w KL Auschwitz. Liczba ofiar w świetle źródeł i badań 1945-1990*, Oświęcim 1992
- Piper Tadeusz, "Weryfikacja strat osobowych w obozie koncentracyjnym w Oświęcimiu", *Dzieje Najnowsze*, Vol. 26, 2 (1994)
- Poksiński Jerzy, "Sądownictwo wojskowe w latach 1944-1956 (Rola i działalność, kadry oraz organizacja)" in idem "My sędziowie nie od Boga..." *Z dziejów Sądownictwa Wojskowego PRL 1944-1956. Materiały i dokumenty*, Warszawa 1996
- Polacy i Żydzi pod okupacją niemiecką 1939-1945. Studia i materiały*, edited by Andrzej Żbikowski, Warszawa 2006
- Polacy wobec Niemców. Z dziejów kultury politycznej Polski 1945-1989*, edited by Anna Wolff-Powęska, Poznań 1993
- Pomian Krzysztof, *Collectors and curiosities: Paris and Venice 1500-1800*, Cambridge UK–Cambridge Mass. 1990
- Popular Memory Group, "Popular Memory: Theory, Politics, Method" in Robert Perks and Alistair Thomson (eds) *The Oral History Reader*, London–New York 1998
- Rajca Czesław, Wiśniewska Anna, *Majdanek. The Concentration Camp of Lublin*, Lublin 1997

- Rapoport Natan, "Memoir of the Warsaw Ghetto Monument" in James E. Young (ed.) *The Art of Memory. Holocaust Memorials in History*, Munich–New York 1994
- Rawecki Marek, *Strefa Auschwitz-Birkenau*, Gliwice 2003
- Representations of Auschwitz: 50 years of Photographs, Paintings and Graphics*, Detlef Hoffmann et al. (eds), Oświęcim 1995
- Religa Grzegorz, *Państwowe Muzeum na Majdanku 1944-1950* (manuscript)
- Rokuszewska-Pawełek Alicja, "Pożoga wojenna—o niektórych właściwościach doświadczenia wrześnieowego", *Przegląd Socjologiczny*, Vol. 49, 2 (2000)
- Rokuszewska-Pawełek Alicja, "Druga wojna światowa—pamięć i tożsamość", *Kultura i Społeczeństwo* 3-4 (2001)
- Rokuszewska-Pawełek Alicja, *Chaos i przymus. Trajektorie wojenne Polaków—analiza biograficzna*, Łódź 2002
- Rouso Henry, *The Vichy Syndrome. History and Memory in France since 1944*, Cambridge, Mass–London 1991
- Rusiniak Martyna, *Obóz zagłady Treblinka II w pamięci społecznej (1943-1989)*, Warszawa 2008
- Rusiniak Martyna, "Treblinka—Eldorado Podlasia", *Kwartalnik Historii Żydów* 2 (2006)
- Rutowska Maria, "Główna Komisja Badania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu – Instytut Pamięci Narodowej", *Przegląd Zachodni* 3 (1995)
- Rzepliński Andrzej, "Ten jest z ojczyzny mojej? Sprawy karne oskarżonych o wymordowanie Żydów w Jedwabnem w świetle zasady rzetelnego procesu" in Paweł Machcewicz and Krzysztof Persak (eds) *Wokół Jedwabnego. Studia*, Vol. 1, Warszawa 2002
- Sacks Jonathan, "Cienista dolina. Holocaust w kontekście judaizmu", *Znak* 507 (1997)
- Sawicki Jacek Zygmunt, *Bitwa o prawdę. Historia zmagañ o pamięć powstania warszawskiego 1944-1989*, Warszawa 2005
- Schelivis Jules, *Vernichtungslager Sobibór*, Berlin 1998
- Scherrer Jutta, "Sowjetunion/Russland. Siegesmythos versus Vergangenheitsaufarbeitung" in Monika Flake (ed.) *Mythen der Nationen. 1945—Arena der Erinnerung*, companion volume to the exhibition at the German Historical Museum, 4 October 2004 to 27 February 2005, Vol. 2, Berlin 2004
- Scherrer Jutta, "Ukraine. Konkurrierende Erinnerungen" in Monika Flake (ed.) *Mythen der Nationen. 1945—Arena der Erinnerung*, companion volume to the exhibition at the German Historical Museum, 4 October 2004 to 27 February 2005, Vol. 2, Berlin 2004
- Schreiner Stefan, "Żydowska myśl teologiczna po Oświęcimiu", *Znak* 313 (1980)

- Schwann-Pawłowska Jadwiga, "Wstępne wyniki badań byłych więźniów hitlerowskich obozów koncentracyjnych (ze środowiska szczecińskiego)", *Zeszyty Lekarskie (Oświęcim)*, Year 23, Series II, 1 (1967)
- Schwarz Erika, Steppen Simone "Entstehung der Nationalen Mahn- und Gedenkstätte Ravensbrück, 1945-1959" in Inse Eschebach, Sigrid Jacobeit and Susanne Laurence (eds) *Die Sprache des Gedenkens. Zur Geschichte der Gedenkstätte Ravensbrück 1945-1995*, Berlin 1999
- Segev Tom, *The Seventh Million. The Israelis and the Holocaust*, New York 1994
- Shore Marci, "Język pamięci a rewolucyjna awangarda. Kształtowanie historii powstania w Getcie Warszawskim w latach 1944-1950", *Biuletyn ŻIH* 4 (1998)
- Skibińska Alina, "Powroty ocalonych" in Barbara Engelking, Jacek Leociak and Dariusz Libionka (eds) *Prowincja noc. Zagłada Żydów w dystrykcie warszawskim 1939-1945*, collective work of the Polish Centre for Holocaust Research, Warszawa 2007
- Skibińska Alina, "'Dostał 10 lat, ale za co?' Analiza motywacji sprawców zbrodni na Żydach na wsi kieleckiej w latach 1942-1944" in *Zarys krajobrazu. Wiśń polska wobec zagłady Żydów 1942-1945*, Barbara Engelking and Jan Grabowski (eds), Warszawa 2011
- Słownik Artystów Plastyków. Artyści Plastycy Okręgu Warszawskiego ZPAP 1945-1970. Słownik Biograficzny*, edited by Andrzej Janota et al., Warszawa 1972
- Sokolowska Wanda, "O Marii Bortnowskiej i Biurze Informacji PCK", *Więź* 12 (1975)
- Spenger Isabell, "Das KZ Groß-Rosen in der letzten Kriegsphase" in Ulrich Herbert, Karin Orth and Christoph Dickmann (eds) *Die nationalsozialistischen Konzentrationslager. Entwicklung und Struktur*, Vol. 2, Göttingen 1998
- Spielmann Jochen, *Entwürfe zur Sinngebung des Sinnlosen. Zu einer Theorie des Denkmals als Manifestation des "kulturellen Gedächtnisses"*. *Der Wettbewerb für ein Denkmal für Auschwitz*, Dissertation, Freie Universität Berlin 1990
- Stach Stephan, "Geschichtsschreibung und politische Vereinnahmung. Das Jüdische Historische Institut in Warschau 1947-1968" in *Simon Dubnow Institute Yearbook* 7 (2008)
- Steinlauf Michael C., *Pamięć nieprzyswojona. Polska pamięć Zagłady*, Warszawa 2001
- Stosowność i forma. Jak opowiadać o Zagładzie?*, edited by Michał Głowiński et al., Kraków 2005
- Strebel Bernhard, *Das KZ Ravensbrück. Geschichte eines Lagerkomplexes*, Paderborn 2003

- Strzelecki Andrzej, *Ewakuacja, likwidacja i wyzwolenie KL Auschwitz*, Oświęcim 1982
- Strzelecki Andrzej, *Endphase des KL Auschwitz. Evakuierung, Liquidierung und Befreiung des Lagers*, Oświęcim 1995
- Synoradzka Anna, *Andrzejewski*, Kraków 1997
- Szacka Barbara, "Powstanie Warszawskie w pamięci społecznej PRL" in Marian M. Drozdowski et al. *Powstanie Warszawskie z perspektywy półwiecza. Materials from an academic symposium at the Royal Castle in Warsaw, 14-15 June 1994*, Warszawa 1995
- Szacka Barbara, "Pamięć zbiorowa i wojna", *Przegląd Socjologiczny*, Vol. 49, 2 (2000)
- Szacka Barbara, "Historia i pamięć zbiorowa", *Kultura i Społeczeństwo* 47, 4 (2003)
- Szacka Barbara, "Legenden von der Armia Krajowa im kollektiven Gedächtnis der Nachkriegszeit" in Bernard Chiari and Jerzy Kochanowski (eds) *Die polnische Heimatarmee. Geschichte und Mythos der Armia Krajowa seit dem Zweiten Weltkrieg*, München 2003
- Szacka Barbara, "Pamięć zbiorowa" in Andrzej Szpociński (ed.) *Wobec przeszłości. Pamięć przeszłości jako element kultury współczesnej*, Warszawa 2005
- Szaynok Bożena, *Pogrom Żydów w Kielcach 4 lipca 1946*, Warszawa 1992
- Szaynok Bożena, "Walka z syjonizmem w Polsce (1948-1953)" in Tomasz Szarota (ed.) *Komunizm. Ideologia, system, ludzie*, Warszawa 2001
- Szaynok Bożena, "Konteksty polityczne obchodów powstania w getcie warszawskim w latach 40. i w pierwszej połowie lat 50.", *Kwartalnik Historii Żydów* 2 (2004)
- Szaynok Bożena, "Polacy i Żydzi lipiec 1944–lipiec 1946" in Łukasz Kamiński and Jan Żaryn (eds) *Wokół pogromu kieleckiego*, Warszawa 2006
- Szaynok Bożena, "Problem antysemityzmu w relacjach polsko-żydowskich w latach 1945-1953" in Barbara Engelking-Boni, Jacek Leociak and Anna Ziębińska-Witek (eds) *Zagłada Żydów. Pamięć narodowa a pisanie historii w Polsce i we Francji*, Lublin 2006
- Szaynok Bożena, *Z historią i Moskwą w tle. Polska a Izrael 1944-1968*, Warszawa 2007
- Szkuta Józef, "Sprawy organizacyjne ZKR PiBWP. Organizacyjne transformacje i ich skutki", *Biuletyn Związku Kombatanów RP i byłych Więźniów Politycznych*, May 1995
- Sznaider Natan, "Nationalsozialismus und Zweiter Weltkrieg. Berichte zur Geschichte der Erinnerung—Israel" in Volkhard Knigge and Norbert Frei (eds) *Verbrechen erinnern. Die Auseinandersetzung mit Holocaust und Völkermord*, München 2002

- Szpociński Andrzej, *Przemiany obrazu przeszłości Polski. Analiza sluchowisk historycznych dla szkół podstawowych*, Warszawa 1989
- Szpociński Andrzej, "Miejsca pamięci", *Borussia* 23 (2003)
- Świadectwa i powroty nieludzkiego czasu. Materials from a conference on Second World War martyrdom in literature, edited by Jerzy Świąch, Lublin 1990
- Terror. Stalinistische Parteisäuberungen 1936-1953*, edited by Hermann Weber and Ulrich Mählert, München–Wien–Zürich 2001
- Tomaszewski Jerzy, "Niepodległa Rzeczpospolita" in idem (ed.) *Najnowsze dzieje Żydów w Polsce*, Warszawa 1993
- Tops Ellen, "Niederlande. Lebendige Vergangenheit" in Monika Flake (ed.) *Mythen der Nationen. 1945—Arena der Erinnerung*, companion volume to the exhibition at the German Historical Museum, 4 October 2004 to 27 February 2005, Vol. 2, Berlin 2004
- Traba Robert, "Symbole pamięci: II wojna światowa w świadomości zbiorowej Polaków. Szkic do tematu" in idem *Kraina tysiąca granic. Szkice o historii i pamięci*, Olsztyn 2003
- Tych Feliks, "Problem Zagłady Żydów w polskich podręcznikach szkolnych do nauczania historii" in idem *Długi cień Zagłady. Szkice historyczne*, Warszawa 1999
- Tych Feliks, "Obraz Zagłady Żydów w potocznej świadomości historycznej w Polsce" in idem *Długi cień Zagłady. Szkice historyczne*, Warszawa 1999
- Tyszką Krzysztof, *Nacjonalizm w komunizmie. Ideologia narodowa w Związku Radzieckim i Polsce Ludowej*, Warszawa 2004
- Wagińska-Marzec Maria, "Niemcy, wojna i okupacja w podręcznikach do nauczania języka polskiego" in Anna Wolff-Powęska (ed.) *Polacy wobec Niemców. Z dziejów kultury politycznej Polski 1945-1989*, Poznań 1993
- Wawrzyniak Joanna, "Pamięć negocjowana, czyli o sporach wokół postaci kombatanta w Polsce komunistycznej (1956-1968)" in Andrzej Szpociński (ed.) *Wobec przeszłości. Pamięć przeszłości jako element kultury współczesnej*, Warszawa 2005
- Wawrzyniak Joanna, "Związek Bojowników o Wolność i Demokrację—ewolucja, ideologia a więź społeczna" in Dariusz Stola and Marcin Zaremba (eds) *PRL. Trwanie i zmiana*, Warszawa 2003
- Wawrzyniak Joanna, *ZBoWiD i pamięć wojny światowej, 1949-1969*, Warszawa 2009
- Wawrzyniak Joanna, Wóycicka Zofia, "Jonathan Huener, Auschwitz Poland and the Politics of Commemoration, 1945-1979", *Kwartalnik Historii Żydów* 2 (2006)
- Webber Jonathan, "The Future of Auschwitz. Some Personal Reflections", *Religion, State and Society*, Vol. 20, 1 (1992)

- Weiner Amir, *Making Sense of War. The Second World War and the Fate of the Bolshevik Revolution*, Princeton 2000
- Werner Andrzej, *Zwyczajna apokalipsa. Tadeusz Borowski i jego wizja świata obozów*, Warszawa 1971
- Wienert Annika, "Monument und Anti-Monument. Der Wettbewerb für ein Denkmal in Auschwitz-Birkenau aus kunsthistorischer Perspektive" in Wojciech Lenarczyk, Andreas Mix, Johannes Schwartz and Veronika Springmann (eds) *KZ-Verbrechen. Beiträge zur Geschichte der nationalsozialistischen Konzentrationslager und ihrer Erinnerung*, Berlin 2007
- Wiewiorka Anette, "Pamięć Zagłady" in Barbara Engelking-Boni, Jacek Leociak and Anna Ziębińska-Witek (eds) *Zagłada Żydów. Pamięć narodowa a pisanie historii w Polsce i we Francji*, Lublin 2006
- Winter Jay, "Forms of Kinship and Remembrance in the Aftermath of the Great War" in Jay Winter and Emmanuel Sivan (eds) *War and Remembrance in the Twentieth Century*, Cambridge 2000
- Winter Jay, Sivan Emmanuel, "Setting the Framework" in Jay Winter and Emmanuel Sivan (eds) *War and Remembrance in the Twentieth Century*, Cambridge 2000
- Wokół "Złotych żniw". *Debata o książce Jana Tomasza Grossa i Ireny Grudzińskiej-Gross*, edited by Daniel Lis, Kraków 2011
- Wóycicki Kazimierz, *Niemiecki rachunek sumienia. Niemcy wobec przeszłości 1933-1945*, Wrocław 2004
- Wóycicka Zofia, "Polacy na kozetce. Rozważania nad książką Michaela C. Steinlaufa 'Pamięć nieprzyswojona. Polska pamięć Zagłady'", *Kultura i Społeczeństwo* 2 (2002)
- Wóycicka Zofia, "Zur Internationalität der Gedenkkultur. Die Gedenkstätte Auschwitz-Birkenau im Spannungsfeld zwischen Ost und West 1954-1978", *Archiv für Sozialgeschichte* 45 (2005)
- Wóycicka Zofia, "Niezrealizowany projekt upamiętnienia terenu byłego obozu zagłady w Treblince z 1947 roku. Próba analizy ikonograficznej" in Michał Głowiński et al. (eds) *Stosowność i forma. Jak opowiadać o Zagładzie?*, Kraków 2005
- Wóycicka Zofia, "Die Gedenkstätte Treblinka im Entwurf von Władysław Niemiec und Alfons Zielonko. Eine ikonographische Analyse" in Wojciech Lenarczyk, Andreas Mix, Johannes Schwartz and Veronika Springmann (eds) *KZ-Verbrechen. Beiträge zur Geschichte der nationalsozialistischen Konzentrationslager und ihrer Erinnerung*, Berlin 2007
- Wróblewski Tadeusz S., "Tematyka niemiecka w polskim filmie fabularnym" in Anna Wolff-Powęska (ed.) *Polacy wobec Niemców. Z dziejów kultury politycznej Polski 1945-1989*, Poznań 1993

- “Wystąpienie dyrektora generalnego Komisji dr Ryszarda Walczaka podczas uroczystości 50-lecia Głównej Komisji Badania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu Instytutu Pamięci Narodowej”, *Pamięć i Sprawiedliwość*, Vol. 38 (1995)
- Yerushalmi Yosef Hayim, “Znaczenie w historii, pamięć i pisanie historii. Podstawy biblijne i rabiniczne”, *Konteksty* 1-2 (2003)
- Young James E., “Memory and Monument” in Geoffrey H. Hartman (ed.) *Bitburg in Moral and Political Perspective*, Bloomington 1986
- Young E. James, *The Texture of Memory. Holocaust Memories and Meanings*, Yale 1993
- Zaremba Marcin, *Komunizm, legitymizacja, nacjonalizm. Nacjonalistyczna legitymizacja władzy komunistycznej w Polsce*, Warszawa 2001
- Zaremba Marcin, “Zorganizowane zapominanie o Holocauście w dekadzie Gierka: trwanie i zmiana”, *Kwartalnik Historii Żydów* 2 (2004)
- Zaremba Marcin, “Biedni Polacy na żniwach” in Daniel Lis (ed.) *Wokół “Złotych żniw”*. *Debata o książce Jan Tomasz Grossa i Ireny Grudzińskiej-Gross*, Kraków 2011
- Zarys krajobrazu. Wieś polska wobec zagłady Żydów 1942-1945*, Barbara Engelking and Jan Grabowski (eds), Warszawa 2011
- Zimmermann Hans-Dieter, “Holocauston, holocaustum, holocaust. Die Bedeutung des Wortes ‘Holocaust’”, *Neue Gesellschaft. Frankfurter Hefte* 44 (1997)
- Ziółkowski Marek, “Pamięć i zapomnienie: Trupy w szafie polskiej zbiorowej pamięci”, *Kultura i Społeczeństwo* 3-4 (2001)
- Zuckermann Moshe, “Israel. Die Darstellung des Holocaust in Israels Gedenkkultur” in Monika Flake (ed.) *Mythen der Nationen. 1945—Arena der Erinnerung*, companion volume to the exhibition at the German Historical Museum, 4 October 2004 to 27 February 2005, Vol. 2, Berlin 2004
- Żbikowski Andrzej, “Pogromy i mordy ludności żydowskiej w Łomżyńskim i na Białostocczyźnie latem 1941 roku w świetle relacji ocalałych Żydów i dokumentów sądowych” in Paweł Machcewicz and Krzysztof Persak (eds) *Wokół Jedwabnego. Studia*, Vol. 1, Warszawa 2002